

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 154/12
Λουξεμβούργο, 27 Νοεμβρίου 2012

Απόφαση στην υπόθεση Απόφαση στην υπόθεση C-370/12
Thomas Pringle κατά Government of Ireland, Ireland, The Attorney General

Το Δικαστήριο δίνει το πράσινο φως στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ΕΜΣ)

Το δίκαιο της Ένωσης δεν απαγορεύει τη σύναψη και την επικύρωση της Συνθήκης ΕΜΣ από τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέδωσε, στις 25 Μαρτίου 2011, την απόφαση 2011/199¹ με την οποία προβλέπεται η προσθήκη στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) μιας νέας διατάξεως² κατά την οποία τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ μπορούν να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας ο οποίος θα ενεργοποιείται εφόσον κρίνεται απαραίτητο, προκειμένου να διασφαλίζεται η σταθερότητα της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Η νέα αυτή διάταξη προβλέπει, εξάλλου, ότι η παροχή τυχόν απαιτούμενης χρηματοοικονομικής συνδρομής δυνάμει του μηχανισμού θα υπόκειται σε αυστηρούς όρους. Η εν λόγω τροποποίηση της Συνθήκης επρόκειτο να αρχίσει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2013, υπό την επιφύλαξη ότι θα είχε εγκριθεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους.

Τα κράτη της ζώνης του ευρώ³ συνήψαν στη συνέχεια, στις 2 Φεβρουαρίου 2012, τη Συνθήκη για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ), ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα. Σκοπός του οικείου μηχανισμού είναι η κινητοποίηση της χρηματοδότησης και η παροχή στήριξης σταθερότητας, υπό αυστηρούς όρους, κατάλληλους για το επιλεγμένο μέσο χρηματοδοτικής συνδρομής, προς όφελος των μελών του που αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από σοβαρά προβλήματα χρηματοδότησης. Η στήριξη αυτή παρέχεται μόνον εφόσον είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη της χρηματοοικονομικής σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της καθώς και των κρατών μελών της. Προς τον σκοπό αυτό, ο ΕΜΣ έχει το δικαίωμα να αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή με τη σύναψη χρηματοοικονομικών ή λοιπών συμφωνιών ή ρυθμίσεων με μέλη του ΕΜΣ, χρηματοοικονομικά ιδρύματα ή άλλα τρίτα μέρη. Η μέγιστη δανειοδοτική δυνατότητα ορίζεται αρχικώς σε 500 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι αυστηροί όροι υπό τους οποίους είναι δυνατή η παροχή στήριξης μπορούν, μεταξύ άλλων, να έχουν τη μορφή προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής ή της υποχρεώσεως συνεχούς τηρήσεως προκαθορισμένων όρων επιλεξιμότητας.

Ενώπιον των ιρλανδικών δικαστηρίων, ο Τ. Pringle, ιρλανδός βουλευτής, προβάλλει ότι η τροποποίηση της ΣΛΕΕ με απόφαση του Συμβουλίου –και, επομένως, με προσφυγή στην απλοποιημένη διαδικασία αναθεώρησης– είναι παράνομη. Συγκεκριμένα, η τροποποίηση αυτή συνεπάγεται μεταβολή των αρμοδιοτήτων της Ένωσης αντίθετη προς διάφορες διατάξεις των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση⁴ σχετικά με την οικονομική και τη νομισματική πολιτική, καθώς και προς τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης. Επιπλέον, ο Τ. Pringle υποστηρίζει ότι, επικυρώνοντας, εγκρίνοντας και αποδεχόμενη τη Συνθήκη ΕΜΣ, η Ιρλανδία αναλαμβάνει υποχρεώσεις οι οποίες δεν συνάδουν με τις εν λόγω Συνθήκες.

¹ Απόφαση 2011/199/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 2011, που τροποποιεί το άρθρο 136 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με μηχανισμό σταθερότητας για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ (ΕΕ L 91, σ. 1).

² Η νέα παράγραφος 3 του άρθρου 136 ΣΛΕΕ.

³ Βέλγιο, Γερμανία, Εσθονία, Ιρλανδία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Πορτογαλία, Σλοβενία, Σλοβακία και Φινλανδία.

⁴ Τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και τη ΣΛΕΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, το Supreme Court (Ανώτατο Δικαστήριο, Ιρλανδία) αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο ερωτήματα σχετικά με το κύρος της αποφάσεως 2011/199 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και τη συμβατότητα του ΕΜΣ με το δίκαιο της Ένωσης. Προς άρση, το ταχύτερο δυνατόν, της αβεβαιότητας που απορρέει από τα ερωτήματα αυτά, ο πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε να δεχθεί αίτημα του Supreme Court, που υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 3 Αυγούστου 2012, περί υπαγωγής της οικείας υποθέσεως στην ταχεία διαδικασία⁵. Επιπροσθέτως, εκτιμώντας ότι η υπόθεση αυτή είναι εξαιρετικής σημασίας, το Δικαστήριο αποφάσισε να την εξετάσει σε ολομέλεια, ήτοι από το σύνολο των 27 δικαστών. Η γενική εισαγγελέας J. Kokott εξέθεσε τη γνώμη της στις 26 Οκτωβρίου 2012.

Με την απόφασή του που εκδόθηκε σήμερα, **το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από την εξέταση δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος της αποφάσεως 2011/199.**

Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι διατάξεις της ΣΕΕ και της ΣΛΕΕ καθώς και η γενική αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας δεν απαγορεύουν τη σύναψη και την επικύρωση της Συνθήκης ΕΜΣ.

Εξάλλου, το δικαίωμα κράτους μέλους να συνάψει και να επικυρώσει την εν λόγω Συνθήκη δεν εξαρτάται από την έναρξη ισχύος της αποφάσεως 2011/199.

Επί της αποφάσεως 2011/199

Με την απόφαση 2011/199, το Συμβούλιο κάνει χρήση της **δυνατότητας τροποποίησης της ΣΛΕΕ με απλοποιημένη διαδικασία** (ήτοι χωρίς τη σύγκληση Συνελεύσεως απαρτιζόμενης από αντιπροσώπους των εθνικών κοινοβουλίων, των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής). Η διαδικασία αυτή **αφορά αποκλειστικώς τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης (τρίτο μέρος της ΣΛΕΕ) και δεν μπορεί να επάγεται διεύρυνση των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στην Ένωση από τις Συνθήκες.**

Κατά το Δικαστήριο, **η επίδικη τροποποίηση αφορά** –τόσο από τυπικής όσο και από ουσιαστικής απόψεως– **τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης, οπότε η πρώτη από τις προϋποθέσεις αυτές πληρούται.**

Συγκεκριμένα, πρώτον, η επίδικη τροποποίηση δεν θίγει **την αποκλειστική αρμοδιότητα που αναγνωρίζεται στην Ένωση** (πρώτο μέρος της ΣΛΕΕ) **στον τομέα της νομισματικής πολιτικής** για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ.

Ενώ πρωταρχικός σκοπός της νομισματικής πολιτικής της Ένωσης είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, ο ΕΜΣ επιδιώκει σαφώς διαφορετικό σκοπό, ήτοι τη διασφάλιση της σταθερότητας της ζώνης του ευρώ στο σύνολό της. Το γεγονός και μόνον ότι το μέτρο αυτό οικονομικής πολιτικής μπορεί να έχει έμμεσες συνέπειες επί της σταθερότητας του ευρώ δεν σημαίνει ότι μπορεί να εξομοιωθεί με ένα μέτρο νομισματικής πολιτικής. Εξάλλου, τα μέσα που προβλέπονται για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον ΕΜΣ σκοπού της παροχής χρηματοοικονομικής συνδρομής σε κράτος μέλος δεν εμπίπτουν προφανώς στη νομισματική πολιτική.

Ο ΕΜΣ συνιστά μάλλον συμπληρωματική πτυχή στο νέο κανονιστικό πλαίσιο για την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης. Το εν λόγω πλαίσιο καθιερώνει στενότερο συντονισμό και επιτήρηση των οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών που ακολουθούν τα κράτη μέλη και σκοπεύει στο να παγιωθεί η μακροοικονομική σταθερότητα και η βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών. Ενώ το κανονιστικό αυτό πλαίσιο έχει προληπτικό χαρακτήρα, στο μέτρο που σκοπεύει στη μείωση κατά το μέτρο του δυνατού του κινδύνου κρίσεων δημοσίου χρέους, αντιθέτως, η σύσταση του ΕΜΣ σκοπεύει στη διαχείριση χρηματοοικονομικών κρίσεων οι οποίες θα μπορούσαν να εμφανισθούν παρά τα προληπτικά μέτρα που θα λαμβάνονταν. Επομένως, **ο ΕΜΣ εμπίπτει στον τομέα της οικονομικής πολιτικής.**

⁵ Διάταξη του προέδρου του Δικαστηρίου της 4ης Οκτωβρίου 2012.

Δεύτερον, η επίδικη τροποποίηση δεν θίγει ούτε **την αρμοδιότητα της Ένωσης** (πρώτο μέρος της ΣΛΕΕ) **στον τομέα του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών** των κρατών μελών.

Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι οι διατάξεις της ΣΕΕ και της ΣΛΕΕ δεν παρέχουν στην Ένωση ειδική αρμοδιότητα για τη θέσπιση μηχανισμού σταθερότητας, όπως αυτός που προβλέπεται από την απόφαση 2011/199, τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ έχουν αρμοδιότητα για τη σύναψη μεταξύ τους συμφωνίας σχετικά με τη σύσταση μηχανισμού σταθερότητας. Εξάλλου, οι αυστηροί όροι από τους οποίους η επίδικη τροποποίηση της ΣΛΕΕ εξαρτά την παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής από τον ΕΜΣ σκοπούν να διασφαλίσουν ότι ο μηχανισμός αυτός, κατά τη λειτουργία του, θα τηρεί το δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που θεσπίζει η Ένωση στο πλαίσιο του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών.

Η δεύτερη προϋπόθεση που πρέπει να συντρέχει για την προσφυγή στην απλοποιημένη διαδικασία αναθεώρησης, και κατά την οποία η τροποποίηση της ΣΛΕΕ πρέπει να μην επάγεται διεύρυνση των ανατεθειμένων στην Ένωση από τις Συνθήκες αρμοδιοτήτων, **ομοίως πληρούται**.

Συγκεκριμένα, η επίδικη τροποποίηση δεν δημιουργεί νέα νομική βάση με σκοπό να επιτρέψει στην Ένωση να αναλάβει δράση η οποία δεν ήταν δυνατή προηγουμένως. Μολονότι ο ΕΜΣ εμπλέκει όργανα της Ένωσης και, συγκεκριμένα, την Επιτροπή και την ΕΚΤ, το γεγονός αυτό δεν είναι, εν πάση περιπτώσει, ικανό να επηρεάσει το κύρος της αποφάσεως 2011/199, η οποία προβλέπει απλώς τη σύσταση ενός μηχανισμού σταθερότητας από τα κράτη μέλη και σιωπά ως προς τον τυχόν ρόλο των θεσμικών οργάνων της Ένωσης στο πλαίσιο αυτό.

Επί της Συνθήκης ΕΜΣ

Το Δικαστήριο εξετάζει αν ορισμένες διατάξεις της ΣΕΕ και της ΣΛΕΕ καθώς και η γενική αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας απαγορεύουν στα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ να συνάψουν συμφωνία όπως η Συνθήκη ΕΜΣ, **ερώτημα στο οποίο δίνει αρνητική απάντηση**. Πρόκειται, συγκεκριμένα, για διατάξεις της ΣΛΕΕ που αφορούν την αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης σχετικά με τη νομισματική πολιτική ⁶ και με τη σύναψη διεθνών συμφωνιών ⁷, εν συνεχεία διατάξεων της ΣΛΕΕ που αφορούν την οικονομική πολιτική της Ένωσης ⁸ και τέλος των διατάξεων της ΣΕΕ που επιβάλλουν στα κράτη μέλη υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας ⁹ και προβλέπουν ότι κάθε θεσμικό όργανο δρα εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων που του ανατίθενται από τις Συνθήκες ¹⁰.

Όσον αφορά την **αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης στον τομέα της νομισματικής πολιτικής** για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ ¹¹, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι η πολιτική αυτή σκοπεύει στη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Οι ενέργειες όμως που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του ΕΜΣ δεν εμπίπτουν στο πλαίσιο της εν λόγω πολιτικής.

Συγκεκριμένα, σκοπός του ΕΜΣ δεν είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών, αλλά η κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης των μελών του ΕΜΣ. Προς τούτο, ο ΕΜΣ δεν εξουσιοδοτείται για τον καθορισμό των βασικών επιτοκίων στη ζώνη του ευρώ, ούτε για την έκδοση τραπεζογραμματίων ευρώ: η χρηματοοικονομική συνδρομή την οποία παρέχει πρέπει να χρηματοδοτείται στο σύνολό της από την αποδέσμευση κεφαλαίων ή από την έκδοση χρηματοπιστωτικών μέσων. Ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι ενέργειες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του ΕΜΣ μπορούν να επηρεάσουν το επίπεδο του πληθωρισμού, η επίδραση αυτή συνιστά απλώς την έμμεση συνέπεια των λαμβανομένων μέτρων οικονομικής πολιτικής.

Όσον αφορά **την αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών** σε περίπτωση που η σύναψη αυτή μπορεί να επηρεάσει κοινούς κανόνες ή να

⁶ Άρθρα 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και 127 ΣΛΕΕ.

⁷ Άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

⁸ Άρθρα 2, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, 119 έως 123 ΣΛΕΕ, 125 ΣΛΕΕ και 126 ΣΛΕΕ.

⁹ Άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ.

¹⁰ Άρθρο 13 ΣΕΕ.

¹¹ Άρθρα 3, παράγραφος 1, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ και 127 ΣΛΕΕ.

μεταβάλει την εμβέλειά τους¹², το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από τα επιχειρήματα που προβλήθηκαν στο πλαίσιο αυτό δεν αποδείχθηκε ότι μια συμφωνία όπως η Συνθήκη ΕΜΣ θα είχε τέτοια αποτελέσματα.

Όσον αφορά την αρμοδιότητα της Ένωσης για τον συντονισμό της οικονομικής πολιτικής¹³, το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι τα κράτη μέλη έχουν αρμοδιότητα για τη σύναψη μεταξύ τους συμφωνίας σχετικά με τη θέσπιση μηχανισμού σταθερότητας όπως η Συνθήκη ΕΜΣ, υπό τον όρο ότι οι δεσμεύσεις τις οποίες τα συμβαλλόμενα κράτη αναλαμβάνουν, στο πλαίσιο μιας τέτοιας συμφωνίας, συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης. Ο ΕΜΣ δεν σκοπεύει στον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, αλλά συνιστά ένα μηχανισμό χρηματοδότησης. Επιπλέον, οι αυστηροί όροι από τους οποίους εξαρτάται η παροχή οποιασδήποτε συνδρομής σε κράτος μέλος και οι οποίοι μπορεί να έχουν τη μορφή προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής δεν συνιστούν μέσο συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών, αλλά σκοπούν στη διασφάλιση της συμβατότητας των ενεργειών που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του ΕΜΣ, μεταξύ άλλων, με την αρχή της «μη διασώσεως» κατά τη ΣΛΕΕ¹⁴ και με τα μέτρα συντονισμού που θεσπίζει η Ένωση. Εξάλλου, η Συνθήκη ΕΜΣ δεν θίγει ούτε την αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να απευθύνει συστάσεις¹⁵ σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει υπερβολικό έλλειμμα.

Ειδικότερα, η αρμοδιότητα του Συμβουλίου να παρέχει χρηματοπιστωτική συνδρομή εκ μέρους της Ένωσης σε κράτος μέλος που αντιμετωπίζει ή διατρέχει τον κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε φυσικές καταστροφές ή έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του¹⁶ δεν αποκλείει τη δυνατότητα των κρατών μελών να θεσπίσουν μηχανισμό σταθερότητας όπως ο ΕΜΣ, υπό την προϋπόθεση ωστόσο ότι, κατά τη λειτουργία του, ο μηχανισμός αυτός θα τηρεί το δίκαιο της Ένωσης και ιδίως τα μέτρα που θεσπίζει η Ένωση στο πλαίσιο του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών. Η δε Συνθήκη ΕΜΣ περιέχει διατάξεις¹⁷ οι οποίες σκοπούν στο να διασφαλίσουν ότι οποιαδήποτε χορηγούμενη από τον ΕΜΣ χρηματοοικονομική συνδρομή θα συνάδει με τα εν λόγω μέτρα συντονισμού.

Η απαγόρευση που επιβάλλεται στην ΕΚΤ και τις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών να επιτρέπουν τις υπεραναλήψεις ή οποιουδήποτε άλλου είδους πιστωτικές διευκολύνσεις προς τις αρχές και τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου της Ένωσης και των κρατών μελών καθώς και την απευθείας αγορά χρεογράφων από τους οργανισμούς ή τους φορείς αυτούς¹⁸ δεν καταστρατηγείται με τη Συνθήκη ΕΜΣ. Συγκεκριμένα, η απαγόρευση αυτή απευθύνεται ειδικώς στην ΕΚΤ και στις κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών. Επομένως, η παροχή χρηματοοικονομικής συνδρομής από ένα κράτος μέλος ή μια ομάδα κρατών μελών προς άλλο κράτος μέλος, ευθέως ή μέσω του ΕΜΣ, δεν καταλαμβάνεται από την εν λόγω απαγόρευση.

Η αρχή της «μη διασώσεως»¹⁹, κατά την οποία η Ένωση ή κράτος μέλος δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει άλλο κράτος μέλος και δεν τις αναλαμβάνει δεν σκοπεύει να απαγορεύσει στην Ένωση και τα κράτη μέλη την παροχή οποιασδήποτε μορφής χρηματοοικονομικής συνδρομής σε άλλο κράτος μέλος. Η αρχή αυτή σκοπεύει μάλλον να διασφαλίσει ότι τα κράτη μέλη ακολουθούν υγιή δημοσιονομική πολιτική, καθόσον εγγυάται ότι δανείζονται υπακούοντας στη λογική της αγοράς. Επομένως, δεν απαγορεύει την παροχή, εκ μέρους ενός ή περισσότερων κρατών μελών, χρηματοοικονομικής συνδρομής σε κράτος μέλος το οποίο εξακολουθεί να ευθύνεται για τις υποχρεώσεις του έναντι των πιστωτών του και εφόσον οι όροι από τους οποίους εξαρτάται η συνδρομή αυτή είναι τέτοιας φύσεως ώστε να ωθούν το εν λόγω κράτος να εφαρμόσει υγιή δημοσιονομική πολιτική. Πάντως, ο ΕΜΣ και τα μετέχοντα σε

¹² Άρθρο 3, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

¹³ Άρθρα 2, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, 119 ΣΛΕΕ έως 121 ΣΛΕΕ και 126 ΣΛΕΕ.

¹⁴ Άρθρο 125 ΣΛΕΕ.

¹⁵ Με βάση το άρθρο 126, παράγραφοι 7 και 8, ΣΛΕΕ.

¹⁶ Άρθρο 122, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

¹⁷ Άρθρο 13, παράγραφοι 3, δεύτερο εδάφιο, και 4, της Συνθήκης ΕΜΣ.

¹⁸ Άρθρο 123 ΣΛΕΕ.

¹⁹ Άρθρο 125 ΣΛΕΕ.

αυτόν κράτη μέλη δεν ευθύνονται για τις υποχρεώσεις κράτους μέλους δικαιούχου στήριξης σταθερότητας ούτε, εξάλλου, τις αναλαμβάνουν κατά την έννοια της αρχής της «μη διασώσεως».

Δεδομένου ότι ο ΕΜΣ δεν θίγει τις διατάξεις της ΣΛΕΕ σχετικά με την οικονομική και νομισματική πολιτική ενώ προβλέπει εγγυήσεις οι οποίες διασφαλίζουν την εκ μέρους του τήρηση του δικαίου της Ένωσης κατά την εκπλήρωση της αποστολής του, η θέσπισή του δεν θίγει ούτε **την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας**²⁰ κατά την οποία τα κράτη μέλη απέχουν από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου ικανού να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των σκοπών της Ένωσης.

Εξάλλου, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η ανάθεση, από τη Συνθήκη ΕΜΣ, νέων καθηκόντων στην **Επιτροπή**, την **ΕΚΤ** και το **Δικαστήριο** συνάδει με τις **αρμοδιότητές** τους όπως αυτές ορίζονται **στις Συνθήκες**²¹. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει, ειδικότερα, ότι τα καθήκοντα που ανατίθενται στην Επιτροπή και στην ΕΚΤ στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΜΣ δεν παρέχουν στα εν λόγω όργανα ίδια εξουσία λήψεως αποφάσεων και ότι οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα εν λόγω δύο όργανα στο πλαίσιο της ως άνω Συνθήκης δεσμεύουν μόνον τον ΕΜΣ. Το Δικαστήριο, από την πλευρά του, επισημαίνει ότι είναι αρμόδιο επί οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ των κρατών μελών, συναφούς με το αντικείμενο των Συνθηκών, αν η διαφορά αυτή του υποβληθεί δυνάμει συμβάσεως διαιτησίας²² και ότι τίποτε δεν εμποδίζει παρόμοια εκ των προτέρων συμφωνία σε σχέση με μια προσυμφωνημένη κατηγορία διαφορών.

Επιπροσθέτως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η σύσταση του ΕΜΣ δεν αντιβαίνει ούτε προς **τη γενική αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας**. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση που τα κράτη μέλη θεσπίζουν μηχανισμό σταθερότητας όπως ο ΕΜΣ, για τη σύσταση του οποίου η ΣΕΕ και η ΣΛΕΕ δεν παρέχουν ειδική αρμοδιότητα στην Ένωση, δεν εφαρμόζουν το δίκαιο της Ένωσης, οπότε ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που εγγυάται σε κάθε πρόσωπο αποτελεσματική δικαστική προστασία²³, δεν έχει εφαρμογή.

Επί της συνάψεως και επικυρώσεως της Συνθήκης ΕΜΣ πριν την έναρξη ισχύος της αποφάσεως 2011/199

Η τροποποίηση της ΣΛΕΕ από την απόφαση 2011/199 απλώς επιβεβαιώνει την ύπαρξη αρμοδιότητας των κρατών μελών. Δεδομένου ότι η απόφαση αυτή δεν αναθέτει καμία νέα αρμοδιότητα στα κράτη μέλη, το δικαίωμα κράτους μέλους να συνάψει και να επικυρώσει τη Συνθήκη ΕΜΣ δεν εξαρτάται από την έναρξη ισχύος της εν λόγω αποφάσεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

²⁰ Άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ.

²¹ Βλ. συναφώς το άρθρο 13 ΣΕΕ.

²² Άρθρο 273 ΣΛΕΕ.

²³ Άρθρο 47.